

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Podnebna tveganja v Sloveniji

Renata Karba - renata@umanotera.org

Delavnica Vključevanje javnosti za učinkovitejše blaženje podnebnih sprememb

25. 11. 2022

UMAN TERA

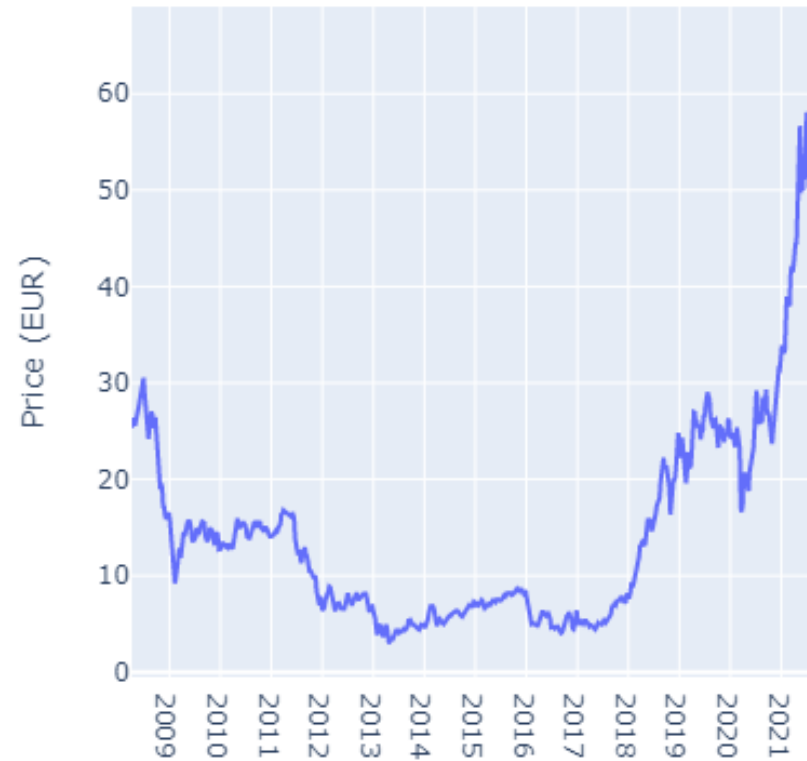
Dve vrsti tveganj zaradi podnebnih sprememb

Fizična

Prehodna

Cena pravice do emisije CO₂

WORLD
METEOROLOGICAL
ORGANIZATION

GLOBAL
ATMOSPHERE
WATCH

WMO GREENHOUSE GAS BULLETIN

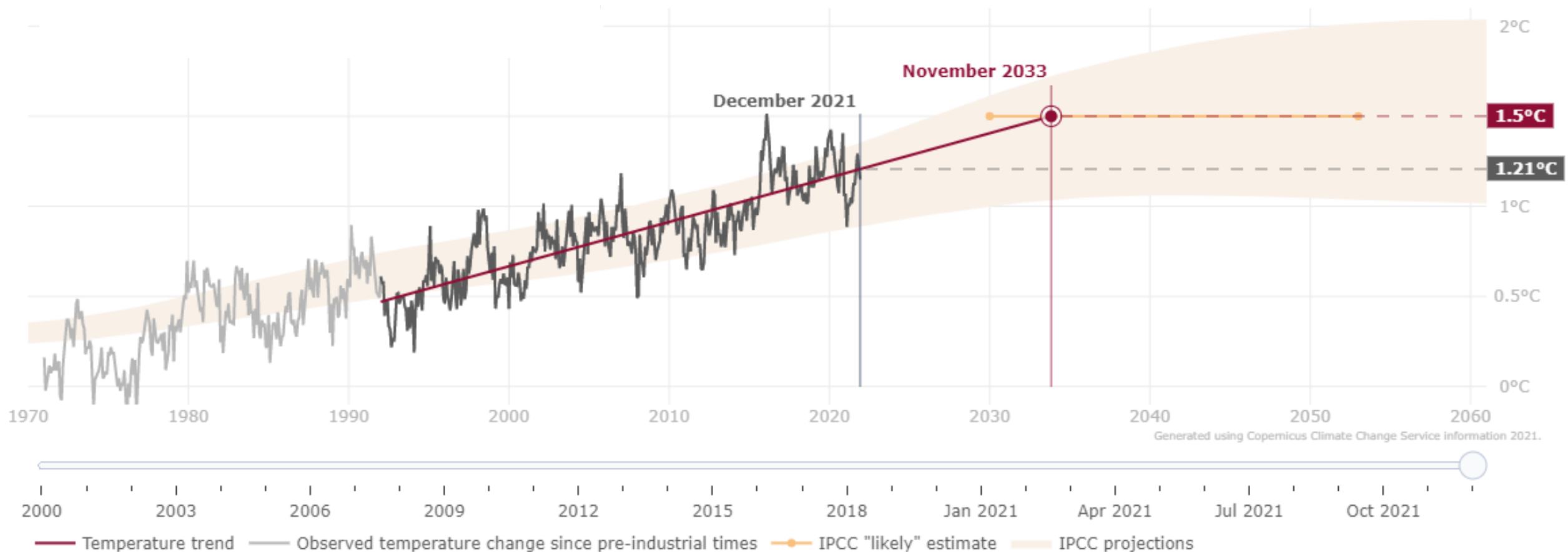
The State of Greenhouse Gases in the Atmosphere Based on
Global Observations through 2021

No. 18 | 26 October 2022

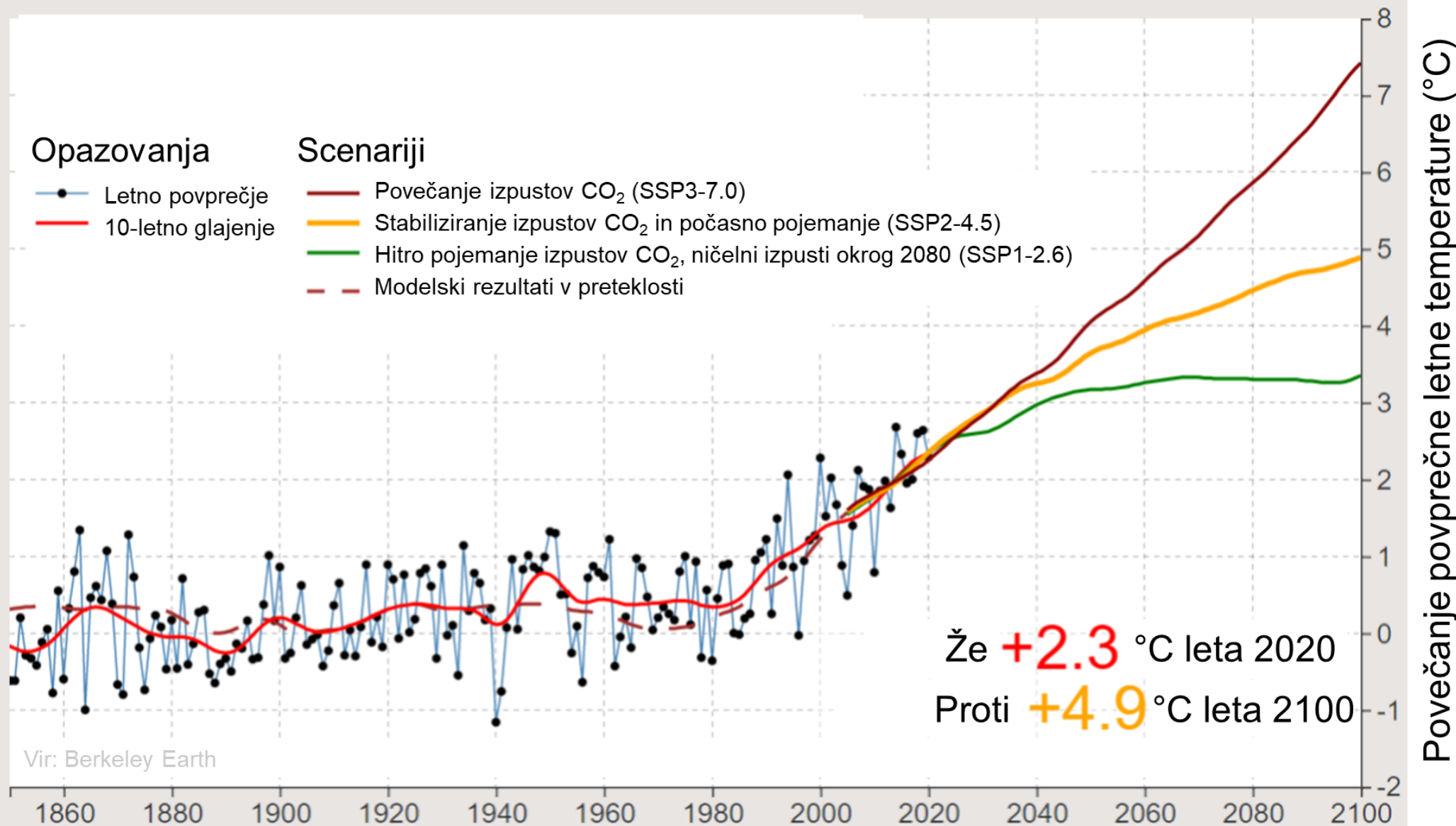
2021: ponovno rekordne koncentracije
toplogrednih plinov CO₂, CH₄ in N₂O v ozračju

Povprečna globalna temperatura ozračja se je v primerjavi s predindustrijskim obdobjem 1850-1900 že povišala za 1,2 °C

Ob nadaljevanju sedanjega trenda globalnega segrevanja bo vrednost 1,5 °C dosežena že leta 2033.

Ogrevanje v Sloveniji

Vročina, suša

Gozdni požar, Kras (2022)

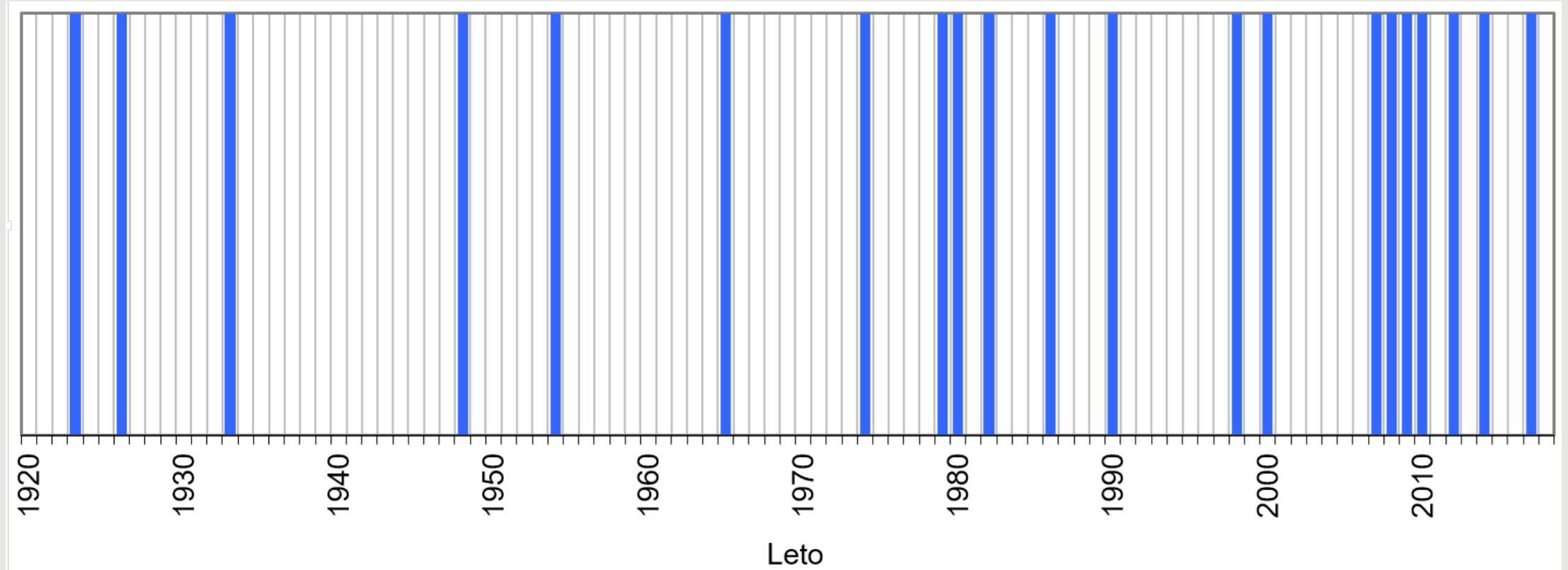
FOTO: Matjaž Marušič, gasilska enota Nova Gorica

Kmetijska suša

Slovenija, 2017: že tretja huda suša v zadnjem desetletju
prizadeta območja: Koroška, celvzhodni in južni del Slovenije
škoda: 65 milijonov EUR

Leta z obsežnejšimi poplavami v Sloveniji

Pogostost ekstremnih padavinskih dogodkov se z vsako stopinjo globalnega segrevanja podvoji.

Intenzivnost teh že tako ekstremnih dogodkov se z vsako stopinjo segrevanja poveča za 13 %.

Zmanjšanje snežne odeje, taljenje ledu

Ledenik Zeleni sneg, Triglavski narodni park

1957: 15 ha

2003: 0,7 ha

Dvig morske gladine

Aqua alta, Benetke (2019)

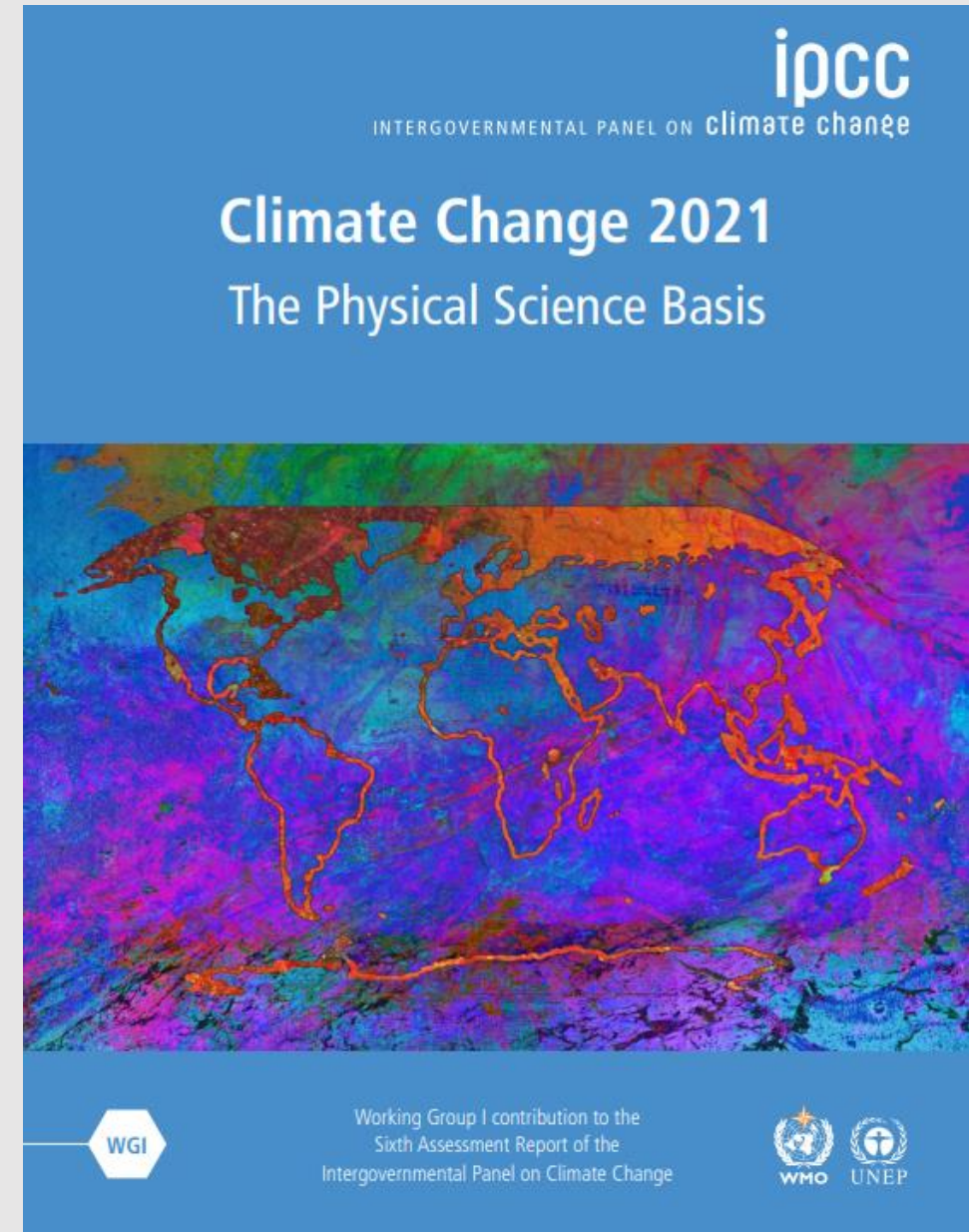
Migracije

Prihodnje podnebne spremembe niso naša usoda, ampak so še vedno naša izbira.

Sporočila IPCC (2021):

- Omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C je teoretično še vedno možna.
- Ukrepati je potrebno takoj – prepolovitev emisij do 2035 in podnebna nevtralnost do 2050.

Pariški podnebni sporazum (2015)

Cilj: „zadržati dvig globalne povprečne temperature občutno pod 2 °C glede na predindustrijsko obdobje in si prizadevati za omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C“

Izvajanje:

5-letni cikli

NDCs (Nationally Determined Contributions) do leta 2030
dolgoročne podnebne strategije (do 2050)

financiranje podnebnega ukrepanja držav globalnega juga

Evropski zeleni dogovor – European Green Deal (2019)

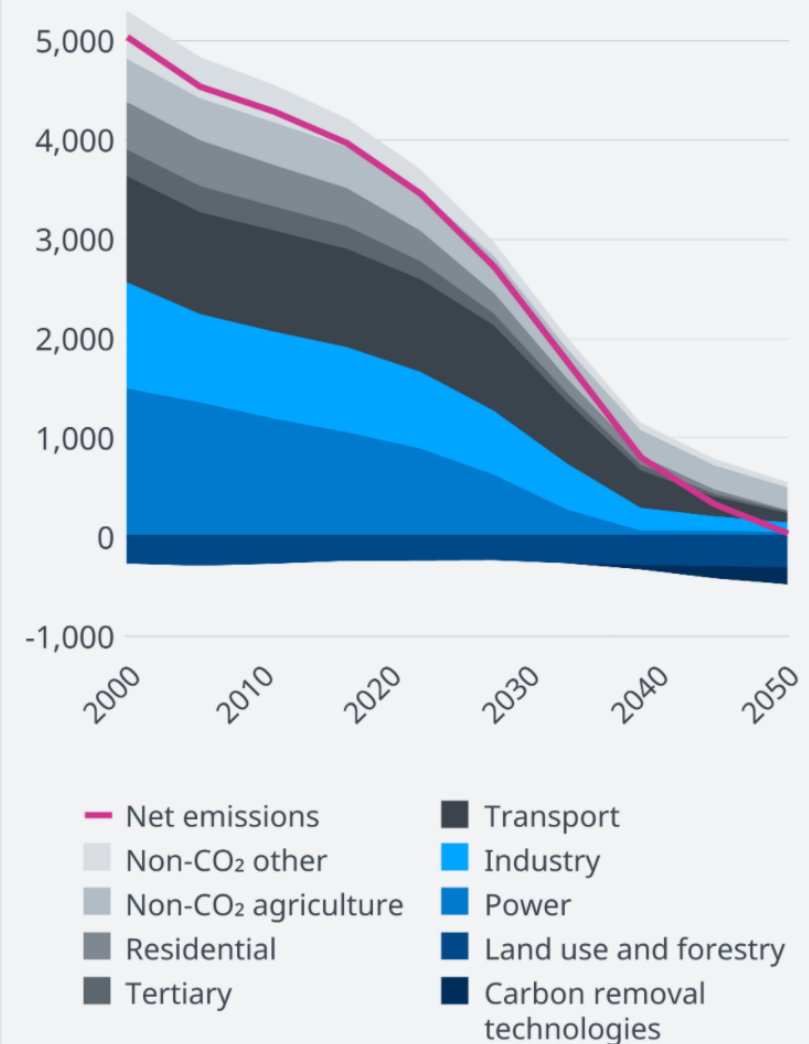
Evropa bo prvi podnebno nevtralni kontinent.

Evropa bo še naprej vodilna svetovna regija na področju boja proti podnebnim spremembam.

Zasledovanje cilja Pariškega sporazuma

Ohranitev varnega podnebja za ljudi, skupnosti in ekosisteme

EU emissions trajectory in a 1.5 °C scenario

Source: European Commission 2050 strategic vision ©DW

Evropska podnebna pravila oz. „podnebni zakon“ (2021)

Uzakonjeno:

- podnebna nevtralnost (ničelna stopnja neto emisij) do 2050
- zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov do leta 2030 za vsaj 55 % v primerjavi z letom 1990

Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila).

Finančna podpora podnebno-energetskim ukrepom

Večletni finančni okvir EU za obdobje 2021–2027: Za spopadanje z izzivom podnebnih sprememb je predvidenih 25 % odhodkov, t.j. 283,65 milijard evrov.

Kohezijska politika, Skupna kmetijska politika, Energetska politika... Obzorje Evropa, Program LIFE

Zakonodajni sveženj „Pripravljeni na 55“

Revizija celotnega podnebnega in energetskega okvira EU 2030

Podnebna nevtralnost

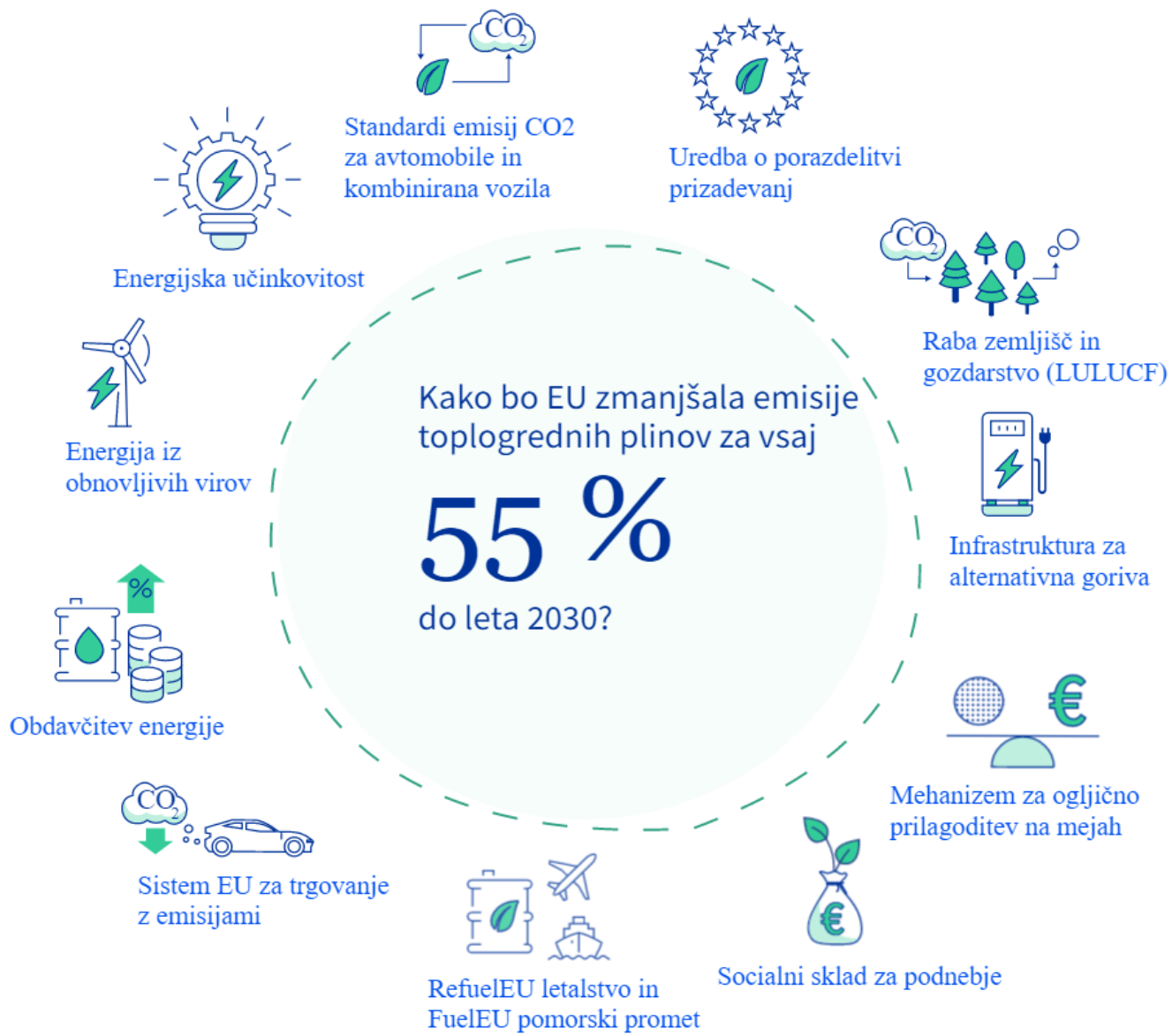
izpusti toplogrednih plinov

zmožnost naravnih ponorov (rastlin),
da jih odstranijo iz ozračja

Ničelna stopnja neto emisij toplogrednih plinov (angl. Net Zero)

Celoviti nacionalni energetska in podnebni načrt – NEPN (2020)

Vrhovni ukrep: Izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti v vseh sektorjih (zmanjšanje rabe energije in drugih naravnih virov)

Načrt zmanjšanja emisij v ne-ETS sektorjih do 2030 za 20 % v primerjavi z letom 2005:

Indikativni sektorski cilji:

- Promet: +12 %
- Široka raba: -76 %
- Kmetijstvo: -1%
- Ravnanje z odpadki: -65%
- Industrija*: -43%
- Energetika*: -34%

* samo del sektorja, ki ni vključen v trgovanje z emisijami

OVE: vsaj 27-odstotni delež obnovljivih virov v končni rabi energije do 2030

Posodobitev NEPN (2024)

Prva posodobitev NEPN: do 30. junija 2024

Oblikovanje in vodenje podnebnega in energetskega dialoga na več ravneh

Načrt sodelovanja z javnostjo

Portal ENERGETIKA

SPLETNA PLATFORMA NEPN 2024

Uvodne aktivnosti			
SPREMLJANJE IZVAJANJA NEPN	POSODOBITEV NEPN	SODELOVANJE Z JAVNOSTJO	CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE
Poročilo o izvajanju NEPN (2022)	Prvi predlog posodobitve NEPN (spomladi 2023)	Načrt sodelovanja z javnostjo	
Celovito dvoletno poročilo o izvajanju NEPN (2023)	Drugi predlog posodobitve NEPN (spomladi 2023)	Preliminarno posvetovanje z javnostjo (jeseni 2022)	
	Tretji predlog posodobitve NEPN (jeseni 2023)	Javna predstavitev prvega predloga posodobitve NEPN (spomladi 2023)	
Posodobitev strokovnih podlag	Regionalno posvetovanje	Javna razgrnitev končnega predloga posodobitve NEPN ter posvetovanje z javnostjo (spomladi 2024)	
Projekt RES Slovenia	Četrti predlog posodobitve NEPN (spomladi 2024)		
Osnutek posodobitve strokovnih podlag za NEPN (spomladi 2023)	Sprejeta posodobitev NEPN (junij 2024)		
Končna posodobitev strokovnih podlag za NEPN (spomladi 2024)			
DOKUMENTI IN POVEZAVE			

Dolgoročna podnebna strategija (2021)

podnebna nevtralnost Slovenije do 2050

„Slovenija bo leta 2050 podnebno nevtralna in na podnebne spremembe odporna družba na temeljih trajnostnega razvoja. Učinkovito bo ravnala z energijo in naravnimi viri, hkrati pa ohranjala visoko stopnjo konkurenčnosti nizkoogljičnega krožnega gospodarstva. Družba bo temeljila na ohranjeni naravi, krožnem gospodarstvu, obnovljivih in nizkoogljičnih virih energije, trajnostni mobilnosti in lokalno pridelani zdravi hrani.“

Resolucija o dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (Uradni list RS št. 119/2021 z dne 20. 7. 2021, stran 7386).

Nacionalna strategija za izstop iz premoga (2021)

Opustitev rabe premoga v TEŠ in zapiranje Premogovnika Velenje najpozneje v letu 2033

Vlada RS (2022): Nacionalna strategija za izstop iz premoga in prestrukturiranje premogovnih regij v skladu z načeli pravičnega prehoda

Skupnostni energetske projekti v občini Loški Potok

DOLB Hrib – Loški Potok

Investitor Lesna zadruga Loški Potok so.p.

Samooskrbna skupnost Luče

- Šibko elektroenergetsko omrežje, pogosti izpadi oskrbe
- Mednarodni R&D projekt - program Obzorje 2020 (6 M EUR)
FE ULJ, Elektro Celje, Petrol

Integracija sončnih elektrarn, hišnih in systemskega hranilnika energije, polnilnice električnih vozil in omrežja.

Povečanje zanesljivosti oskrbe.

Zmanjšanje stroškov električne energije, s presežki energije bo skupnost lahko trgovala.

Skupnostna sončna elektrarna Budanje

- Sončna elektrarna na strehi osnovne šole v Budanjah
- Občina Ajdovščina, investitor Gen-I Sonce, krajan
- Samooskrba z električno energijo osnovne šole in bližnjih gospodinjstev

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

UMAN TERA

Renata Karba

renata@umanotera.org

www.umanotera.org

Predavanje je pripravljeno v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE (LIFE17 IPC/SI/000007), ki je integralni projekt, sofinanciran s sredstvi evropskega programa LIFE, sredstvi Sklada za podnebne spremembe in sredstvi partnerjev projekta.